ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΦΡ. ΚΟΠΠΕ

Ο ΚΑΎΜΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Ἄκουσε... Θὰ ἤμουν πολὺ εὐτυχὴς ἂν δεχόσουν τὴν πρόσκλησί σου στὸ γεῦμα τοῦ Σαββάτου, εἶπα στὸ φίλο μου Χριστιανὸ Φαβέ. Θὰ περάσουμε καλά, θὰ εἴμαστε μεταξὺ συναδέλφων καὶ πατριωτῶν. Ὁ Ἀλβέρτος καὶ ἡ γυναῖκα του... ὁ δόκτωρ Μπουασσὰρ κ' ἡ γυναῖκα του — τὴν ξέρεις τὴ γειτόνισσά σου, τὴ Συλβία!...

— Ἄ!...

— Γιατὶ λὲς «ἄ!», γιατὶ ἐχλώμιασες; Τί σημαίνει αὐτό;

— Φίλε μου, καλέ μου φίλε, δὲν θὰ δεχτῶ τὴ φιλική σου πρότασι... Δὲν πρέπει νὰ συναντηθῶ μὲ τὴν κυρία Μπουασσάρ.

— Περιεργο!... Γιατὶ ἀποφεύγεις αὐτὴ τὴ γυναῖκα, ἐνῶ εἶνε τόσο ὡραία καὶ τόσο καλή!...

Ὁ Φαβὲ χαμογέλασε ἀδιόρατα κ' ἄφησε ἕναν ἀνεπαίσθητο στεναγμό.

— Τὸ ξέρω, ἐπρόσθεσα, ὅτι ἄλλοτε ἔγινε κάποιος θόρυβος γύρω ἀπὸ τὰ ὀνόματά σας. Ἀλλὰ ἐπειδὴ φλερτάριζες κάποτε μὲ μιὰ γυναῖκα, γι' αὐτὸ πρέπει νὰ τὴν ἀποφεύγης;

Ὁ Φαβιέ, ξαπλωμένος σὲ μιὰ βαθειὰ πολυθρόνα τοῦ ἐργαστηρίου του, τοῦ ὁποίου τὰ παράθυρα βλέπανε στὸν πλατὺν δρίζοντα τοῦ Λοιξεμβούργου, μὲ κύτταξε γιὰ μιὰ στιγμὴ σιωπηλός...

Τὸ μελίχρυσο δειλινὸ ἔσβησε κ' ἁπλωνόταν σιγὰ-σιγὰ ἡ νύχτα, γεμάτη γαλήνη καὶ ἠρεμία.

— Λοιπόν; ρώτησα.

— Ἄκουσε, ἀγαπητέ μου, μοῦ ἀπάντησε ὁ φίλος μου. Πρέπει νὰ μάθης γιατὶ δὲν θέλω νὰ συναντηθῶ μὲ τὴ Συλβία καὶ τότε θὰ μὲ δικαιολογήσης. Ἤμουν δεκαεφτὰ χρόνων κ' εἶχα τελειώσει τὶς σπουδές μου, ὅταν τὴν ἐγνώρισα στὸ πατρικό της σπίτι, στὸν πύργο ποὺ εἶνε κοντὰ στὸ Ζελλόν, σ' ἕνα τοπεῖο γεμάτο πυκνὴ χλόη καὶ καταπράσινες φυλλωσιὲς δέντρων. Ἦταν θυμᾶμαι τότε νέο κορίτσι, γεμάτο ζωὴ καὶ σβελτάδα, μὲ καστανὰ νοσταλγικὰ μάτια. Ἦταν τρία-τέσσερα χρόνια ἴσως μεγαλείτερή μου, μὰ ποτὲ δὲν συλλογίστηκα αὐτὴ τὴ διαφορά.

Μόλις ἡ Συλβία παρουσιαζόταν μπρός μου, τὸ αἷμα μου σταματοῦσε καὶ χλώμιαζα. Τὴν ἀγαποῦσα! Ἐκείνη κατάλαβε τὸν ἔρωτά μου, μὰ δὲν ἔδειξε οὔτε περηφάνεια, οὔτε καταφρόνια. Ἐπιζητοῦσε μ' εὐχαρίστησι τὴ συντροφιά μου κι' ἔδειχνε ἐνδιαφέρον γιὰ τὶς πρῶτες μου ζωγραφικὲς σπουδές. Μοῦ ἔδινε συμβουλὲς καὶ μοῦ φερνόταν προστατευτικά. Κατώρθωνε νὰ συγκρατῆ τὰ αἰσθήματά της.

Δὲν ἦταν ἔρωτας αὐτός. Ἦταν ἕνα ξέσπασμα ὅλων τῶν εὐγενῶν αἰσθημάτων ποὺ φωλιάζουν σὲ μιὰ καρδιὰ πονεμένη.

Τὴν παντρεύτηκε μολονότι ἦταν πατέρας της στὰ χρόνια. Κι' ἀφοσιώθηκε σὰν πατέρας καὶ σὰν σύζυγος στὴ μικρή του Ἀλίκη. Ὅλη του ἡ σκέψις ἦταν πῶς νὰ τὴν κάνη εὐτυχισμένη.

Καθισμένος τώρα ἐμπρὸς στὸ γραφεῖο του ὁ γηραιὸς σοφὸς εἶχε δοθεῖ στὴ συλλογή. Σκεφτόταν τὰ περασμένα, σκεφτόταν τὸ μέλλον.

— Ἕνας τράτος ὑπάρχει μόνο! ψιθύρισε τέλος. Νὰ ἐξαφανιστῶ!.. Ἡ ζωὴ ἀνήκει σ' αὐτήν. Ἕνα χρέος ἔχω: Νὰ τοὺς κάνω εὐτυχισμένους!...

Σηκώθηκε, πῆρε ἀπὸ μιὰ ντουλάπα ἕνα φιαλίδιο καὶ γυρίζοντας πίσω ἀργὰ-ἀργὰ ξανακάθησε μπρὸς στὸ γραφεῖο του. Τράβηξε μέσα ἀπὸ ἕνα συρτάρι ἕνα φύλλο χαρτιοῦ κ' ἔγραψε:

«Καθιστῶ γενικὸ κληρονόμο μου τὴν πολυαγαπημένη σύζυγό μου Μαρίαν-Λουΐζαν-Ἀλίκην Ζερώ, ἀπὸ εὐγνωμοσύνη γιὰ τὴν εὐτυχισμένη ζωὴ ποὺ μοῦ χάρισε μὲ τὴν ἀφοσίωσί της, τὴ λεπτότητά της καὶ τὴν καλωσύνη της. Τὴν εὐχαριστῶ καὶ τὴν εὐλογῶ, τὴν τελευταία αὐτὴ ὥρα, ἀπ' τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου.

Τελευταία εὐχή μου εἶνε νὰ ἐνωθῆ, μετὰ τὸν θάνατό μου, μὲ τὸν μαθητή μου καὶ φίλο μου Ἰάκωβο Φερμόν, στὸν ὁποῖο κληροδοτῶ τὰ ἔγγραφά μου, τὰ βιβλία μου, τὶς μηχανές μου, τὰ ἔργαλεῖα μου καὶ τὶς ἐφευρέσεις μου, γιατὶ τὸν θεωρῶ ὡς τὸν μόνο ἄξιο καὶ ἱκανὸ νὰ συνεχίση τὶς ἐρευνές μου.

Βίκτωρ Ζερώ».

Ὕστερα, παίρνοντας μὲ σταθερὸ χέρι, ἤρεμος κ' εὐχαριστημένος, τὸ μπουκαλάκι ἔρριξε μερικὲς σταγόνες ἀπ' τὸ δυνατὸ δηλητήριο ποὺ περιεῖχε σ' ἕνα ποτῆρι νερὸ καὶ τὸ ἔπιε...

Ἔκλεισε κατάπαν τὰ μάτια του καὶ πέρασε ἥσυχα καὶ γαλήνια ἀπ' τὴ ζωὴ στὸ θάνατο, σὰν ν' ἀποκοιμήθηκε...

Ἔκλαιγε ἀκουμπισμένη στοὺς κορμοὺς τῶν δέντρων...

ἐνῶ ἐγὼ... ἐγὼ ὑπέφερα σὰν ἕνα σκλαβωμένο πουλί. Πόσο γλυκειὰ ὅμως ἦταν ἡ σκλαβιά μου! Γιατὶ ἀγαποῦσα τὴ Συλβία, μ' ὅλη τὴν ἀγνὴ θέρμη τῶν δεκαεφτά μου χρόνων, ὅπως ὁ ἱππότης Γκρὲ ἀγαποῦσε τὴ Μανόν, ὅπως ὁ Βέρθερος τὴν Καρλόττα, ὅπως ὁ Παῦλος τὴ Βιργινία...

Ἄ, φίλε μου, δὲν μπορεῖς νὰ καταλάβης πόσο βαθειά, μὲ πόση ἀγνότητα καὶ εἰλικρίνεια αἰσθήματος ἀγάπησα τὴ Συλβία! Ἕνα πράγμα ὅμως μὲ τυραννοῦσε διαρκῶς καὶ μοῦ σπάραζε τὴν καρδιά: Ἡ σκέψις ὅτι πιθανότατα ἐκείνη ἀδιαφοροῦσε κι' ἴσως ἔπαιζε μὲ τὸ αἴσθημά μου... Ἡ Συλβία ἦταν πλουσία, ἐνῶ ἐγὼ ἤμουν φτωχός. Ἐγὼ ἤμουν πρόθυμος νὰ τὴν καταλάβω, ἐνῶ ἐκείνη ἐπέμενε νὰ μὴν ἐννοῆ τὶς μυστικές μου...

Ὡστόσο, ἔφτασε ἡ ὥρα ποὺ ἡ φροντίδα νὰ ἐξασφαλίσω μιὰ καλύτερη θέσι μ' ἔσπρωξε ὥς τὸ Παρίσι. Ἐπρόκειτο νὰ μπῶ στὴ Σχολὴ τῶν Καλῶν Τεχνῶν. Τὴν παραμονὴ τῆς ἀναχωρήσεώς μου κάποιες ἐξαδέλφες μου καὶ ἡ Συλβία διοργάνωσαν μιὰ ἐκδρομὴ στὸ βουνό. Τὶς συνώδευα...

Περπατοῦσα κοντὰ στὴ Συλβία. Ἦταν χαριτωμένη σὰν μιὰ νεράϊδα τῶν παραμυθιῶν. Ἡ φούστα της ἀνέμιζε στὴν αὔρα!... Γελοῦσε διαρκῶς κ' ἔπαιζε. Κι' ὅταν, πατῶντας στερεὰ τὸ ἀνηφορικὸ λιθόστρωτο μονοπάτι, γύριζε πρὸς ἐμᾶς καὶ μᾶς χαιρετοῦσε ἀπὸ ψηλά, με τὰ χέρια ἁπλωμένα, μοῦ θύμιζε τὶς ἡρωΐδες ἐκείνες τῆς «Σφενδόνης», τὶς ἀμαζόνες καὶ κυνηγῆτρες τῆς δόξας καὶ τοῦ ἔρωτος.

Ἦταν ρωμαλέα καὶ τολμηρή. Σὲ μιὰ στιγμὴ προσπέρασε ὅλες τὶς φίλες της. Τὴν ἀκολούθησα κ' ἔξαφνα βρεθήκαμε μόνοι στὴν κορφὴ ἑνὸς λόφου χλοϋσμένου. Ἐκάθησε σ' ἕνα λίθινο κάθισμα, ποὺ κάποιος βοσκὸς τοῦ βουνοῦ θὰ τὸ εἶχε φαίνεται, φτειαγμένο μὲ τὰ πόδια χωμένα στὰ ρείκια.

Τότε πῆρα θάρρος. Ἐκάθησα μπροστά της κι' ἐτοίμησα νὰ τῆς ἐκμυστηρευθῶ ὅ,τι ὥς τότε δὲν ἤθελε ν' ἀκούση. Τῆς ἐξομολογήθηκα τὸν ἔρωτά μου, τὰ ὄνειρά μου, τὶς ἐλπίδες μου. Μιλοῦσα μὲ μιὰν εὐγλωττία ποὺ μ' ἐξέπληξε κ' ἐμένα τὸν ἴδιον. Δὲν ἐσήκωσε καθόλου τὸ κεφάλι της ὅσο μιλοῦσα. Τὰ μάτια της ἦσαν μισόκλειστα καὶ φαινόταν πὼς δὲν ἄκουγε τίποτα. Ἔξαφνα μὲ σταμάτησε μὲ μιὰ ἀπότομη χειρονομία. Ἕνας θόρυβος ἀκούστηκε στὰ ρείκια. Ἦταν ἕνα τσοπανόπουλο ποὺ ἔτρεχε πρὸς τὰ πρόβατα. Πίσω του ἀκολουθοῦσε ὁ τσοπάνης, ἕνας ἄνθρωπος ἀγαθὸς καὶ καλόκαρδος. Μᾶς χαιρέτησε μὲ καλωσύνη, μᾶς εἶπε ὅτι οἱ ἄλλοι μᾶς ζητοῦν καὶ προσπέρασε.

Ἀπὸ μακρυὰ ἀκούστηκαν ἡ φωνὲς τῶν συντρόφων μας.

— Μὴ λέτε πειὰ τίποτα!... μοῦ εἶπε ἡ Συλβία. Νά, οἱ ἄλλοι ἔρχονται. Φεύγετε αὔριο, ἀλλὰ νὰ θυμᾶσπε τί μοῦ εἴπατε σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ μέρος...

Ἔτρεξε κατάπαν νὰ συναντήση τὴν παρέα μας.

Στάθηκα τότε γιὰ μιὰ στιγμὴ κ' ἔρριξα ἕνα ἐρευνητικὸ βλέμμα ὁλόγυρά μου, προσπαθῶντας νὰ ἐντυπώσω στὴν ψυχή μου τὸ τοπεῖο.

Τὴν ἄλλη μέρα ἔφυγα γιὰ τὸ Παρίσι. Τὴ γλυκυτζέδικη ζωὴ ποὺ πέρασα ἐκεῖ, θὰ τὴν ξέρης βέβαια. Ἐκεῖ νόμισα πὼς λησμόνησα ἐντελῶς τὴ Συλβία. Ὅταν μετὰ τρία χρόνια γύρισα, ἔμαθα ὅτι παντρευόταν. Προσπάθησα νὰ τὴν δῶ μιὰ φορά, μὰ στάθηκε ἀδύνατο.

Ξαναγύρισα στὸ Παρίσι, μὲ τὴ σκέψι ὅτι δὲν ἔπρεπε πειὰ νὰ ὑποφέρω, ἀφοῦ ἡ ζωὴ εἶνε τόσο πλατειά.

Ναί, ἐνόμιζα πὼς εἶχα θεραπευθεῖ ἐντελῶς ἀπὸ τὸν παιδικό μου ἔρωτά, τόσο ὥστε τώρα τελευταῖα, σ' ἕνα ταξεῖδι ποὺ ἔκανα, θέλησα νὰ ἐπισκεφθῶ τὸ τοπεῖο, ὅπου τῆς ἐξομολογήθηκα τὸν ἔρωτά μου.

Ξαναβρῆκα ἐκεῖ τὰ ἴδια δεντράκια, τὸ ἴδιο χρῶμα στὸν αὐγινὸ οὐρανό, τὴν ἴδια χλόη. Ξαναεῖδα καὶ τὸν τσοπάνη. Καθόταν στὴ θέσι ὅπου ἡ Συλβία χαμήλωνε τὰ μάτια ἀκούγοντάς με. Ζωντάνεψα στὴ φαντασία μου ὅλη ἐκείνη τὴν παλιὰ σκηνὴ καὶ ἀληθινὰ ἔννοιωσα μέσα μου κάτι νὰ ραγίζεται.

Ὁ βοσκὸς μὲ χαιρέτησε, ἀνοιχτόκαρδος καὶ καλός. Μὲ θυμήθηκε.

— Καιρὸ εἴχαμε νὰ σᾶς δοῦμε... μοῦ εἶπε. Τὰ κορίτσια ὅμως ξαναῆρθαν πολλὲς φορὲς καὶ μοῦ μιλοῦσαν μάλιστα γιὰ σᾶς.

— Σοῦ μιλοῦσαν γιὰ μένα;

— Ναί... Μιὰ κυρία καστανὴ μοῦλεγε ἂν σὲ θυμᾶμαι. Τὸν τελευταῖο μάλιστα καιρὸ ἦρθε ἐδῶ μὲ τὸν ἄντρα της. Ἄλλοτε ἐρχόταν ἐντελῶς μόνη καὶ καθόταν ὧρες κ' ὧρες σ' αὐτὸ τὸ κάθισμα... Τί νὰ σᾶς πῶ... μοῦ φαίνεται πὼς κάποιον πόνο ἔχει στὴν καρδιά της... Ὅλο ἔκλαιγε, ἀκουμπισμένη στοὺς κορμοὺς τῶν δέντρων...

Κι' ὁ καλόκαρδος βοσκὸς σφύριξε τὸ σκυλί του, μὲ ἀποχαιρέτησε καὶ κατέβηκε στὴν κοιλάδα.

Ἔμεινα μόνος ἐκεῖ ὥς τὸ βράδυ, βρέχοντας μὲ τὰ δάκρυά μου τὸ χῶμα καὶ τὴν ἄψυχη πέτρα... Καταλαβαίνεις λοιπὸν τώρα γιατὶ δὲν θέλω νὰ συναντήσω τὴ Συλβία; Γιατὶ εἶνε πειὰ παντρεμμένη. Ἀνήκει σ' ἄλλον. Καὶ γιατὶ μ' ἀγαπᾶ ἀκάμα... ὅπως κι' ἐγὼ τὴν ἀγαπῶ!...